

Výnosy odpovídají délce vegetace

YIELDS CORRESPOND TO VEGETATION LENGTH

I když jsou naši pěstitelé cukroky na vysoké úrovni, ve využití výnosového potenciálu současných odrůd stále existují rezervy. Poučení, jak je snížit, zaznělo ve druhé části seminářů „Zimní školy“, konaných pro pěstitele TTD postupně na několika místech.

Ti, kteří se šli v prostorách muzea v Dobrovici, načerpali nejenom nové informace, ale také se mohli zúčastnit slavnostního otevření rozšířené expozice lihovarnictví spojené s prohlídkou doprovobenou odborným výkladem.

V pěstování cukrové řepy lze ještě mnohé v agrotechnice vylepšit, což se pěstitelům průběžně daří. Jak uvedl ing. Jaromír Chochola, CSc., z Řepařského institutu, spol. s r. o., každoročně se průměrné výnosy cukrové řepy v České republice zvyšují zhruba o 2 t.ha⁻¹.

Včasný výsev

Základním předpokladem úspěchu je kvalitní a včasné založení porostu vysoce klíčovím osivem. Opožděné setí představuje riziko z důvodu horšího vzejití porostu a následně také nižšího výnosu. V pokusech s různými termíny setí s sklizně se každoročně potvrzuje, že o výnosu rozhoduje délka vegetace.

Stejně jako v předešlých letech, i v roce 2011 byly založeny pokusy Řepařské komise při společnosti Tereos TTD, a. s., na šesti stanovištích: ve Straškově, Bezně, Vyšehořovicích, Slovcích, Věstarech a Bylanech. V pokusech se loni porovnávalo pětadvacet odrůd cukrové řepy, deset z nich bylo tolerantních k rizománii, deset navíc vykazovalo odolnost i proti nematodům a pokusy doplnilo i pět odrůd francouzských, podobně jako v předchozích letech. Kromě odrůd se zde ověřovaly různé herbicidní a fungicidní kombinace.

Pokusy každoročně sleduje a vyhodnocuje Řepařský institut, česká zemědělská veřejnost je pak s výsledky seznámena (na seminářích, v publikaci Řepařské komise o pokusech apod.).

Ing. Chochola vyzdvihl, že se v ČR při pěstování cukrovky docíluje optimální hustoty porostu, tedy sta tisíc jedinců na hektar. Připomněl, že to představuje velký pokrok, protože před dvěma desetiletími se počet rostlin cukrovky na hektar pohyboval kolem osmdesáti tisíc.

K vysokým výnosům také přispívá to, že se pěstitelům daří udržet porosty řepy čisté bez zaplevelení. Naši zemědělci však vydávají mnohem vyšší finanční prostředky za herbicidy než pěstitelé francouzští. Snížení nákladů při ošetřování proti plevelům představuje úkol pro budoucnost.

Co nejdelší vegetační období

V pokusech se každoročně sleduje vliv délky vegetačního období na výnosy cukrovky. Porovnávají varianty časně a pozdní sklizně. Od roku 2010 se také sleduje vliv časně a pozdního termínu setí. Ve víceletých pokusech se ukazuje, že s délkou vegetace se významně zvyšuje výnos kořene. Včasný termín setí má zásadní vliv na dosažení optimální hustoty porostu, což se následně kladně odrazí na výnosu.

V pokusech založených v roce 2011 při setí 8. dubna a sklizni 21. září činil průměrný výnos 82 t.ha⁻¹. Časně setí o deset dní dříve navyšovalo výnosy zhruba o 10 t.ha⁻¹. Při včasném výsevu a zároveň o deset dní pozdější sklizni dosáhl průměrný výnos 102 t.ha⁻¹. V pokusech v roce 2011 tedy platilo, že prodloužení vegetace o jeden den znamenalo zvýšení výnosu cukrové řepy přibližně o 1 t.ha⁻¹.

Využití výnosový potenciál

Zvýšení výnosů by kromě prodloužení vegetační doby napomohlo také vyšší využití výnosového potenciálu současných velmi výkonných odrůd cukrové řepy. Ing. Chochola porovnal výnos při 16% cukernatosti nejlepších pěti odrůd v průměru šesti pokusných lokalit s výnosy pěstitelů. Ukázalo se, že v roce 2009 činil výnos nejvýkonnějších odrůd v pokusech 109 t.ha⁻¹, pěstitelé průměrně sklídili asi 66 t. V roce 2010 se na pokusných stanovištích sklídilo u nejlepších odrůd téměř 97 t.ha⁻¹ a u pěstitelů 62 t.ha⁻¹, v roce 2011 představoval výnos pěti nejlepších odrůd v pokusech 106,5 t.ha⁻¹ a u pěstitelů průměrně ca 80 t.ha⁻¹. Výnosový potenciál cukrovky byl v loňském roce využit přibližně ze tří čtvrtin, v předchozích dvou letech to bylo méně.

Text a foto: Hana Honsová